

Előszó

A Hidrológiai Közlöny 103. évfolyam (2023) különszáma a Vízi Közmű és Környezetmérnöki Tanszék megalakulásának 60. évfordulóján tiszteleg a tanszék oktatási és kutatási tevékenysége előtt, bemutatva a tanszék történetét, munkásságát és a jövőre vonatkozó terveit.

Kevesen tudják, hogy a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem előd-intézményének alapítása a XVIII. század végére datálódik. A sokunk szívének oly kedves intézmény a híres tanárok mellett három Nobel-díjas tudóst is kiemelt a fizikai és a kémiai díj területén. **Gábor Dénes** (1900-1979) tanulmányait a Királyi József Műegyetem Gépészmérnöki Osztályán kezdte (1918-1921), **Oláh György** (1927-2017) a Magyar királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gépész- és Vegyészmérnöki Kar Vegyészmérnöki Osztályán (1945-1949) koptatta az iskolapadot, míg **Wigner Jenő** (1902-1995) a Királyi József Műegyetem Vegyészmérnöki és Egyetemes Osztályán (1920-1921) végzett.

E híres falak között már 1939-ben foglalkoztak a „közegészségügyi mérnöki munkálatok körébe tartozó vízellátás és csatornázás” kérdéseivel, mígnem 1963-ban a Vízgazdálkodási Tanszéken belül **Öllős Géza** tanár úr megalapította a mai Vízi Közmű és Környezetmérnöki Tanszék alapjait megteremtő Vízellátás-Csatornázás („VICSA”) csoportot, később osztályt. A tanszékké alakulás csaknem 30 évet váratott magára. 1989-ben született meg a dékáni előterjesztés a Vízellátás-Csatornázás Osztály átalakításáról Vízellátás-Csatornázás Tanszékké. A VICSA első tanszékvezetője **Öllős Géza** lett, aki 1989-1994. között vezette azt. Öllős tanár úr számos külföldi tanulmányúton vett részt, rengeteg személyes kapcsolattal rendelkezett, és az így nyert tapasztalatokból elkezdett egy új, települési vízgazdálkodással foglalkozó tantárgyat felépíteni. A szakmérnök képzés indítása szintén Öllős tanár úr nevéhez kapcsolódik.

Öllős tanár úr után a tanszékvezetést megbízottként **Szolnoky Csaba** kapta meg, aki 1994-1996. között látta el feladatát. A tanszék kiemelkedő kutatási eredményeket ért el a frissvíz-hűtésű erőművek környezeti hatásainak feltárásával és a folyóbeli szennyezés komplex folyamatainak meghatározásával. Erre az időszakra esett egyúttal a kreditrendszerű építőmérnöki egyetemi oktatás megszervezése és a vizes képzés átalakítása.

Somlyódy Lászlót 1996-ban már akadémikusként bízták meg a Vízellátás-Csatornázás Tanszék vezetésével. Tizenkét éves mandátuma alatt bevezette a tanszékre az 1999-től oktatott, a Vegyészmérnöki Kar által gesztorált környezetmérnöki szak egyes tárgyainak képzését és ezzel párhuzamosan átnevezte a tanszéket Vízi Közmű és Környezetmérnöki Tanszékké (VKKT).

Somlyódy tanár úr nevéhez fűződik a tanszék nemzetközi kapcsolatainak további erősítése is, így ezt az időszakot a nagy hazai kutatási projektek mellett számos nemzetközi együttműködés is jellemezte. A tanszék fiatal kutatói pedig gyakran töltöttek fél, egy évet valamely külföldi kutatóintézetnél.

2008-ban **Koncsos László** vette át a VKKT irányítását és 13 éves mandátuma alatt jelentős fejlesztések történtek az oktatási tevékenységben, illetve a tanszék infrastrukturális korszerűsítésében. Az oktatáshoz kapcsolódó egyik legjelentősebb változás a tanszék saját, BSc szakos specializációjának megalapítása (Vízi Közmű és Környezetmérnöki specializáció), amelyen a hallgatók az alapozó vízkémiai, vízminőségi, közmű tervezési ismeretek megszerzését követően betekintést nyernek az ivóvízkezelő és szennyvíztisztító technológiák tervezésébe, környezeti- és vízminőség-modellezési feladatokba, víziközmű rendszerek komplex tervezésébe és elsajátítják az ehhez szükséges rendszermodellezési ismereteket. Mindezzel együtt a kari vizes képzés alapjait a tanszék mind BSc, mind MSc szinten hagyományosan szoros összefogásban oktatja a Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszékkal.

Patziger Miklós aki már 2013 óta a tanszék munkatársa, 2021. júliusában vette át a tanszék vezetését. Patziger tanár úr olyan tanszéki utánpótlás-programot kíván kidolgozni, ami vonzóerejével a hallgatókat már az alapképzés során eléri és bekapcsolja a tanszéken folyó munkákba: a kutatásba, a szakértésbe, a tervezésbe és az oktatásba.

A Hidrológiai Közlöny 103. évfolyam (2023) különszáma a tanszék történetének felvázolása után a fontosabb projektek rövid bemutatásával képet fest arról a széleskörű szakmai-tudományos munkáról, mely Magyarországon és külföldön is kiemelkedő kutatóbázissá formálta a tanszéket.

Az oktatási tevékenység fejezet bemutatja a tanszék oktatási tevékenységének fejlődését és átalakulását. Jelenleg a tárgyak jelentős része az Építőmérnöki Karhoz (ÉMK) tartozik, azonban több tárgyat oktatnak a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon (VBK), ezen felül pedig vannak szabadon választható tantárgyak is. A tanszék részt vesz a Vársárhelyi Pál Építőmérnöki és Földtudományi Doktori Iskola képzési programjában is.

A 60 éves Vízi Közmű és Környezetmérnöki Tanszékkal együtt köszöntjük a 2023-ban 80 éves **Somlyódy László** professzor urat és a 90. életévét betöltő, ám aktív szakmai munkát végző **Juhász Endre** címzetes egyetemi tanárt is.

Illő köszönetünket fejezzük ki a szerzőknek, a bírálónak és a szerkesztőbizottságnak, hogy munkájukkal segítettek e különszám megjelenését. Külön köszönet Laky Dórának, aki a kötet elkészítésének fáradhatatlan mozgatórugója volt.

*Józsa János
a Műegyetem rektor emeritus professzora, akadémikus*